2022/5

Poutník

časopis Obce unitářů v Brně

r1.1

Kde lidem nestačí jejich rozum a soudnost, musejí si najít nějakou autoritu, noeticky často dost pochybnou; chtějí mít víru a jistotu, vem, kde vem. Odtud slepá víra, pověra, církevnictví;

*

Odjakživa jsem vedle filozofů a snad více než filozofy četl veliké básníky; říká se jim přece „básníci-myslitelé“. Mne Goethe nezajímal méně než Kant, ba více, a stejně jiní básníci od Shakespeara počínajíc. Dante mi zůstal jaksi nedostupným. Básníci a umělci vůbec přemýšlejí o životě a jeho problémech ne méně, a přitom konkrétněji než filozofové; tomu, kdo dovede číst, dávají nesmírně mnoho poznání; a chceme-li poznat duši a ducha cizích národů, je k tomu umění nejjistější cestou.

*

Chceme vědět, musíme vědět, které poznání je platné, správné a bezpečné. Prakticky máme dvojí záruku toho, že poznáváme správně. Předně, řekl bych, záruku etickou: správnost našeho poznávání je do značné míry zaručena naší pravdivostí, opravdovostí, intelektuální poctivostí; chceme jenom pravdu, usilujeme *o pravdu pořád a jsme kdykoliv ochotni uznat svůj omyl, opravit své poznatky nebo přijmout poznání lepší. Druhá záruka je rozumová: to je ta kritickost […]; jen to budeme považovat za pravdivé, co obstálo ve zkoušce věcné a přesné kritiky, jak říkáme, kritiky objektivní. Ale vím, že tyto praktické záruky nestačí, aby odklidily skrupule noetické.*

Tomáš Garrigue Masaryk

Obsah

PF *Milan Klapetek* …….2
Ztížil jsem cestu k sobě *(Jarmila Plotěná)* ……...3
PF *Hana Kupková, Perníčkový betlém* ……...4
Adventní a vánoční čas *(Ludmila Čermáková)*…….5-6
PF *Lída Pernicová a PF Lída Čermáková*……7
První i poslední svoboda- recenze knihy *(Pavel Sedlák)*…8-12
Podobenství o ekvantu *(Milan Klapetek)*……..13-15
Umění klidu a mysli *(Marek Zalubil)* …….15-17
Požehnaný Nového roku čas *(Jarmila Plotěná)* …….17
PF *Jarmila Plotěná* …….18

Seznam obrázků
Grafika na obálce – Autor: Jarmila Plotěná
Foto Perníčkový betlém – Autor: Ludmila Čermáková
Foto Betlém v kostele sv. Jiljí – Autor: Ludmila Čermáková
Ilustrační foto tai či –
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Panzi_Gong_II.jpg#/media/File:Panzi_Gong_II.jpg

PF 2023

Tři startovní myšlenky:

Není problém dostat člověka z pralesa.
Problém je dostat prales z člověka.
Nenávistný svět je tím nebezpečnější,
čím je vědečtější.
Největší zbrojní inovace konce 21. století:
pazourkové zbraně

A proto by bylo dobré opatřit si a mít vždy při sobě zbroj bojovníka za svět trochu lepší. Není nákladná a není na ni potřeba zbrojní pas. Nemělo by v ní chybět především toto:

Pro denní i noční vidění
optika víry, moudrosti a přejné sounáležitosti
Neprůstřelná vesta trpělivosti a naděje
Samonabíjecí zbraň humoru a laskavosti
Dalekonosný vrhač granátů dobrého slova, radosti a úsměvu
Dostatečná nálož dobré vůle, lásky a přátelství
Bezpečná báze zdraví, pohody a rovnováhy

O světě, oběžích hvězd i zákonech platných pod nimi
je dobré, synku, abys do života věděl,
že je to všechno jedna jediná velká slavnost,
z čehož by měl mít člověk v jednom kuse radost!

Nebude-li svět to obé, Řád i humor,
vždy nerozlučně vedle sebe zříti,
ocitne se vbrzku a neodvratně, i se vší svou slávou, v krizi,
čímž mu úsměv z tváře velmi rychle a natrvalo zmizí.

A proto, když uslyšíš kdesi v dáli zpěv či muziku,
chvátej tam a odhoď dláto, vidle, motyku!
Věru pravdivá je právě tato věta:
Tam, kde se lidé spolu svorně veselí, i tím vnáší věčný
Řád do tohoto světa!

A toho všeho dobrého nejméně tuplovanou dávku Vám přeje

Milan Klapetek

Ztížil jsem cestu k sobě,
jsi milovaným tvorem mým

Jarmila Plotěná

Ztížil jsem cestu k sobě,
Jsi milovaným tvorem mým.
V slzách mě budeš hledat, až zlhostejníš
a řekneš: „Opuštěna je od Něho Země“
nebo „On nás neslyší“.
Obrátíš se k dočasným touhám
budeš sloužit jen hmotě,
dočasné hmoty poneseš osud.

Umělá světla nesčetné záře
postavím mezi tebe a své svaté Světlo
a dopustím vše, v čem nemáš zalíbení.
Sešlu na tebe dávno zapomenuté bouře a mory.
Běsy vyvolám z dávna nepaměti
pro tvoje upomenutí.

Přestaneš důvěřovat všemu,
ďábla uvidíš za každým skutkem,
Ahrimana odhalíš za každým rohem.
Jsi milovaným tvorem mým a
Já to všechno dopouštím.
Teprve až to rozpoznáš,
uvidíš ve všem moji Tvář.

Pak staneš se více dospělým,
spojíš mé se svým smýšlením,
pak budeš více vědomým
a ve všech světech živoucím
milovanou dcerou mou,
milovaným synem mým.

PF 2023

Hanna Kupková

Nesem vám noviny poslouchejte,
z betlémské krajiny, pozor dejte.
Slyšte je pilně a neomylně, rozjímejte.

A tedy jsme, Lída a Věrka, rozjímaly v kostele Sv. Cyrila a Metoděje.

ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ ČAS

Ludmila Čermáková

Vzpomínám na dětství, v adventu maminka gruntovala celý byt, musela se umývat i okna a to i ve velmi špatném počasí. Spousta shonu a nervozity všude kolem. Zato když jsem přišla k mojí babičce Mařence, jak jí v Juliánově všichni říkali, tak tam byl takový zvláštní klid. Ne, že by tam byl nějaký velký nepořádek, ale babička uklízela průběžně a zase na detailech tak nelpěla. V ten čas více četla (hlavně v bibli a podobně), zpívala, rozjímala, stále se usmívala a pekla cukroví v úžasné pohodě. No a dárečky, ty kupovala během celého roku a v tom předvánočním shonu do obchodů raději vůbec nechodila. Bylo mi u ní a s ní vždy nádherně a tak jsem byla ráda, když si mne brávala k sobě a mohla jsem tak prožívat adventní čas s ní.

Dodnes to tak dělám. Advent je přece čas, kdy je třeba se ještě více pohroužit do srdce, očistit je a nechat v něm znovu zrodit to nevinné Boží děťátko, tedy čistou lásku. A o tom to je. Bohužel většina lidiček se o ten nádherný pocit Boží lásky v duchovním srdci ochuzuje. Vlastně ani nechápou, co to ty Vánoce vlastně jsou. No a Štědrý den a svátky vánoční pak prožívají celí uhonění.

Je zvláštní, že i lidé v Ježíše Krista nevěřící, říkají dětem, že jim stromeček a dárečky donese Ježíšek. Děti píší Ježíškovi, co by za dárky chtěly. Byla jsem dle okolí krkavčí matka, která hned od útlého dětství své dcerce říkala, že si my lidé, dáváme na Štědrý den dárečky z lásky. Oslavujeme tak narozeniny Ježíška a připomínáme si, že se na svět narodil, aby přinesl lidem učení o lásce a věčném životě a o milujícím Bohu, který je naším duchovním otcem. Myslím, že tím kouzlo Vánoc nijak neutrpělo a naopak nedošlo k rozčarování, když děti tu malou „lež“ prokouknou.

Doufám, že i vy prožíváte každým rokem svátky vánoční v poklidném vnitřním rozjímání. No ti, kdo mají doma malé děti, ví, že je to složité, ale i v tom shonu a přípravách lze udržovat vnitřní klid a světlo, které by nás chtělo a mělo provázet i po celý rok. A to vám všem přeji. Vždyť není třeba ani tolika jídla a cukroví, jen co zvládneme připravit v té pohodě a také na co finančně dosáhneme. Za skromnost a pokoru jsme pak odměněni pocitem Boží přítomnosti, lásky a pokoje. To jsou ty nádherné dny vánočního času, ke kterému samozřejmě patří také lidové zvyky a písně, koledy.

Betlém v kostele Sv. Jiljí v Lišni

PF 2023

Lída Pernicová

První i poslední svoboda (recenze knihy)

Pavel Sedlák

Říká se, že stěhovat se je horší než vyhořet. Domnívám se, že to není pravda, zvláště pokud by se jednalo o vyhoření lidské, nebo profesní. Dokladem je to, že při stěhování brněnské Unitarie ze Staňkovy ulice na nové působiště jsem narazil na knihu „The first and last freedom“, tedy „První a poslední svoboda“ od Džiddú Krišnamúrtiho. Znáte to. Při skládání knih do beden jsem občas některou knihu otevřel a přečetl si z ní pár vět. Po létech působení na Staňkově ulici jsme různou literaturou, kterou nás obdarovali dobří lidé, doslova přetékali. Tato kniha byla „zastrčená“ v bedně od tiskárny, protože číst cizojazyčnou literaturu každý nezvládne, jednak kvůli jazykové vybavenosti, jednak kvůli zaneprázdněnosti.

Džiddú Krišnamúrti (25. května 1895 Indie – 17. února 1986, USA) byl indický filozof a básník. Patří k nejvýznamnějším duchovním učitelům 20. století. Svým neformálním přístupem se řadí k učitelům života, jako byli Henry David Thoreau nebo Albert Schweitzer.

Narodil se v jižní Indii ve městě Madanapalle v chudé bráhmanské rodině, zastával funkci na finančním úřadě, duchovně založená matka byla zcela oddaná své rodině a uctívání boha Kršny.

V roce 1909 si malého Krišnamúrtiho a jeho bratra všiml Charles W. Leadbeater, spolupracovník prezidentky Theosofické společnosti Annie Besantové. Krišnamúrti se svým mladším bratrem byl poté vychováván pod vedením Annie Besantové, aby byl připraven na svou úlohu Světového učitele, Maitréji, nového mesiáše hledaného theosofy.

V roce 1912 byl Krišnamúrti prohlášen za novodobého Mesiáše, v důsledku čehož došlo k rozkolu uvnitř Theosofické společnosti, z které se odštěpila Anthroposofická společnost v

čele s Rudolfem Steinerem. Krišnamúrtiho přívrženci se sjednotili do řádu Hvězdy východu.

Avšak po smrti svého bratra v roce 1929 se Krišnamúrti odmítl nadále účastnit jakékoli náboženské činnosti Hvězdy východu a tento řád rozpustil, jelikož dospěl k závěru, že hledání pravdy nelze organizovat. Jako svůj základní cíl si vytyčil pěstování osobní svobody jedince, jež je předpokladem pro nalezení pravdy. Krišnamurtí dalších 60 let po rozpuštění řádu cestoval po světě a přednášel o svém pojetí života. Také inicioval zakládání nadací, které měly sloužit k tomu, aby organizovaly jeho přednášky, publikovaly jeho díla, provozovaly školy a poskytovaly možnosti pro studium a meditaci.

Zemřel v roce 1986 na rakovinu jater a slinivky, poté co odmítl umělé lékařské prodlužování života.

Kniha „The first and last freedom“ u nás vyšla pod titulkem „Svoboda na počátku i na konci“. Upřímně řečeno, jsem rád že jsem četl knihu v originálu, protože překlad názvu mi připadá zavádějící. Snad jde pouze o titulek, který by měl lépe přitáhnout čtenáře. Každopádně neodpovídá obsahu knihy. Domnívám se, že Krišnamurtimu nešlo o nějaký proces, o nějaký „začátek“ a „konec“, nebo o „svobodu“, jak si ji běžně představujeme. Naopak, před stanovováním nějakého „konečného cíle“ Krišnamúrti opakovaně varuje.

Když jsem na internetu hledal české vydání knihy, narazil jsem na pozitivní i méně pozitivní čtenářské komentáře. K výtkám patřilo, že je kniha „příliš rozvláčná“, nebo že je text „náročný“, nebo že je autor „naivní“, když si myslí že situaci na planetě je možné zachránit zvednutím úrovně vědomí jejích obyvatel. Podle mého názoru patří Krišnamúrtiho texty k tomu nejlepšímu, co bylo napsáno o cestě Poznání, či snad spíše cestě Pozornosti.

Následující citát, převzatý podle anglické wikipedie, pro ukázku ducha této knihy:

„Naším problémem je, jak se osvobodit od veškeré podmíněnosti. Buď si řeknete, že je to nemožné, že se žádná lidská mysl nemůže od podmíněnosti osvobodit, nebo začnete experimentovat, zkoumat, dotazovat se, objevovat. ... Tím chci říci, že je jistě možné, aby byla mysl svobodná od veškeré podmíněnosti – ne, že byste měli akceptovat moji autoritu. Jestliže to přijmete na základě autority, nikdy to neobjevíte ... a nebude to mít žádný smysl. ... Jestliže pro sebe chcete nalézt pravdu, musíte s ní experimentovat a bystře ji sledovat.“

Krišnamúrti tedy „není guruem“, asi v podobném duchu jako „Linux není Unix“. Můžeme jej řadit k liberálnímu směru duchovního vedení, podobně jako N. F. Čapka. Tomuto se dnes musí stále více přizpůsobovat i tradiční církevní organizace, protože dnes lidé procházejí velmi různými životními zkušenostmi, takže i naše cesty k Poznání musí být různé, pokud nechceme uváznout na mrtvém bodě.

Naléhavým ústředním poselstvím knihy je, že pokud civilizace nedokáže postoupit na duchovní cestě, pak je odsouzena ke zkostnatění a neodvratnému zániku. Podobně jako jiní učitelé Krišnamúrti zdůrazňuje, že sebepoznání nám nemůže dát nikdo druhý, že to musíme udělat sami. Odstraňuje překážku spočívající v představě, že sebepoznání není možné.

Rovněž odmítá představy o dosažení Poznání jako nějakého koncového bodu, v jeho pojetí je Poznání dynamický stav. Skutečnost není neměnná, pevně daná, naopak se neustále proměňuje. Neměli bychom se spoléhat na paměť, protože to, co platilo včera nemusí platit dnes. Kdo chce dosáhnout poznání by neměl spoléhat na formální nebo neformální organizace, protože příčinou zatmění je sobectví. Přílišná identifikace s církvemi, náboženskými směry, politickými stranami a hnutími,

státy, firmami, spolky, pouze nahrazuje individuální sobectví skupinovým sobectvím.

Zde bych chtěl podotknout, že myšlenka „neorganizovat se“ dnes zvláště silně rezonuje v západní civilizaci. Avšak domnívám se, že odmítání organizací není hlubokým smyslem Krišnamurtiho učení, je pouze prostředkem na duchovní cestě ve světě, kde organizace získaly příliš velkou moc. Všimněme si, že kolem Krišnamurtiho vznikaly organizace, které dodnes zpřístupňují jeho odkaz.

Krišnamúrti se neodvolává na tradici, na abstraktní náboženské pojmy jako Bůh, šúnjatá, na různá „božstva“ a „bohy“, svým posluchačům jednoduchým a přímým jazykem předává sdělení, které je za slovy, za pojmy. Jeho důvod pro odmítnutí tradice, včetně buddhistické, je stejný, jako byl důvod Buddhův. Nahromaděné pojmy a předsudky se pro mnohé stávají překážkou skutečného Poznání.

Pozoruhodné je, že Krišnamúrti vyzývá, abychom se neidentifikovali s idejemi, jakkoli „vznešenými“, protože žádná idea nemůže vystihnout skutečnost. Upozorňuje, že nejhorší zločiny byly páchány ve jménu „velkolepých“ idejí. Není advokátem jakékoli metody, je advokátem přímého, nelineárního poznávání. Nepopsatelné lze poznávat pouze nepopsatelným.

Všimněme si, že se v tom neliší od Buddhy, který vyzývá, aby člověk poté, co sestavil vor a přeplavil se v něm na druhou stranu řeky, nebo jezera, tento vor buď uschoval na břeh, nebo jej nechal plavat po proudu, ale aby jej s sebou dále netahal. Duchovní nauka je tedy prostředkem k Poznání, nikoli jeho cílem.

Cílem je zřejmě hluboká transformace člověka, „vnitřní revoluce“, která je v dnešní době potřebná a naléhavá více než kdy jindy. Krišnamúrti upozorňuje, že současná civilizace znečišťuje nejen fyzické životní prostředí, ale také mentální

prostředí, ve kterém žijeme. Podobně jako je zneužívána příroda ve fyzickém světě, dochází v mentální oblasti ke zneužívání idejí.

K tomu bych chtěl poznamenat, že nemusíme být jasnovidci, abychom si to uvědomovali. Současná společnost je závislá na technologiích, produkujících škodlivý odpad. Jako by to nestačilo, kvůli neblahému mentálnímu stavu lidstva jsou tyto „hračky“ ještě zneužívány ke konstrukci stále nebezpečnějších a škodlivějších zbraní. Naše nebývale rozvinuté poznání vnějšího světa ohrožuje samotnou existenci prý „dvojnásobně rozumného“ člověka na této planetě.

Moderní duchovní mistr Krišnamúrti nabízí lidem, podobně jako mnozí před ním, cestu z bludného kruhu. Tyto cesty mohou být zdánlivě protichůdné. Ať už to nazveme cestou pozornosti, buddhistickou bdělostí, nebo moderněji všímavostí (minfullness), jde v zásadě o to samé. Přitom klade důraz na to, aby se člověk vyhnul „vytloukání klínu klínem“, aby se nespokojil s náhražkami, ať už přicházejí skrze jakékoli mistry, nebo hierarchii.

Nekáže o nebi a pekle, nemluví o pročištění charakteru, nedává lidem recepty a pravidla, jak mají žít. Důvodem by snad mohlo být to, že náboženská pravidla o mytí rukou byla nutná v době, kdy jsme nic nevěděli o mikrobech. Naše mysl dokáže najít správné řešení, pokud se osvobodí od nejrůznějších bloků a pokud se uvědomí ve své hlubší podstatě. Krišnamurti zřejmě důsledně praktikoval nenásilí a byl vegetarián. U posluchačů, kteří se zabývají vyšší duchovní naukou zřejmě automaticky předpokládal dobrý charakter, podobně jako se učitel na vysoké škole nezabývá násobilkou.

Podobenství o ekvantu

Milan Klapetek

Možná nevíte, co je to ekvant. Pro základní běžnou orientaci obvykle stačí vědět, zda je to osoba, věc nebo zvíře. Také lze uplatnit dobrou radu, že jakékoliv cizí slovo je buď označení nějakého likéru, nejspíše řeckého, nebo poutní místo, třeba v Estonsku. Ve většině případů tedy toto úplně stačí. U ekvantu ne!

Nuže, ekvant se zrodil když bylo nutno vyřešit jeden specifický problém, týkající se podoby a fungování naší sluneční soustavy. V určité době se objevila jistá drobná nesrovnalost, kterou ovšem vnímali pouze šťouralové, mající čas civět na oblohu. Šlo o to, že sám velký Aristoteles prohlásil, že planety krouží v kruhových drahách rovnoměrnou rychlostí kolem Země, ale ti, co měli čas civět na oblohu, remcali, že to není pravda. Slušný pracující člověk by takový problém neměl a mně osobně například něco takového nikdy nevadilo a nikdy bych si na nic takového nikde nestěžoval. Tím remcáním samozřejmě nakazili další, a když i ti začali zírat pochybovačně na oblohu, připadlo jim to také tak. Co teď? Co teď, keď to, že se planety nepohybují pravidelně, tak zvonku naozaj vyzerá? Je potřeba vysvětlit ty drobné i větší nepravidelnosti a přitom nezpochybnit Aristotela. Posléze nalezené řešení tohoto elementárního problému člověkova života a poznání je přímo geniální. Je to totiž, mimochodem, opět onen prastarý a věčný úkol, jak nasytit vlka a zachovat kozu celou. V tomto případě to skoro dokonale řeší onen ekvant! Obránci zeměstřednosti a Aristotela to formulovali asi tako: Planety se možná na obloze nepohybují rovnoměrně a pravidelně, ale to je pouze vaše zdání, způsobené tím, že stojíte na nesprávném místě a z toho místa se vám to zákonitě jeví zmateně a neuspřádaně! Kdybyste stáli na tom správném místě, v tom správném bodu ve vesmíru, kterým je právě onen ekvant, všechno by se odtud jevilo pravdivě, dokonale, pravidelně a rovnoměrně!

Ta málem sofistická geocentrická finta s ekvantem může člověku připadat skoro legračně, ale je to závažná a úžasná myšlenka, kterou bychom neměli nechat jen tak běžet! Ono na tom může být víc pravdy, než se teď může zdát. Lze tedy přímo říci, že to, co vidíte je takřka výlučně dáno tím, odkud se díváte, tedy kde stojíte. Problém ekvantu je vlastně skoro univerzální a všudypřítomný. Ten rozčilený zoufalec, který tam kdesi na tribuně prská hněvem stojí dozajista mimo ekvant, stejně jako

ti, kteří ho poslouchají. Oni za to nemohou, a je to dokonale v pořádku, nemohou za to, protože jim někdo namluvil, že ten ekvant, ze kterého je dobré se na svět dívat, nosí člověk v sobě. Nenosí. Onen ekvant bude vždycky někde jinde, bude někde hodný kus nad námi a před námi. Bude tak daleko, že při pohledu z něj nebude možno přesně rozeznat, kde končí Já a kde začíná Ty. Při pohledu z toho pravého ekvantu budu stejná tečka jako všichni ostatní. Při pohledu z ekvantu dokonce uvidím lidský celek, kterého jsem součástí.

Problém lidské komunikace na naší planetě je, mimo jiné, problém ekvantu. Problém šťastného a nešťastného vědomí je problém ekvantu. Vzpomínám si na jeden zajímavý zážitek z dětství. Šel jsem tak s dědečkem lesem, asi na šišky na topení, a tu on mne upozornil, jak jsou ty stromy krásně srovnány do řad! Já jsem ovšem žádné řady neviděl, ať jsem se snažil jak jsem mohl. Příčina byla jednoduchá. Onen řád byl vidět pouze tehdy, kdy pozorovatel stál na poměrně přesně určeném místě, a to bylo tam, kde stál můj dědeček, a nikoliv tam o těch pár kroků dál, kde jsem byl já. Jen na tom určitém místě určitých souřadnic člověk vidí a vnímá obdivuhodný řád světa, a kdesi tam v něm i to, co ještě v pořádku není, jakýsi ostrůvek neladu, ale to je ono jeho poslání, čekající právě a jenom na něj, aby to srovnal. Jistě je možno si položit úplně zbytečnou otázku, proč to není na tom světě jednoduše zařízeno tak, že by člověka jeho smysly neklamaly, a poskytovaly mu z kteréhokoliv místa tak dokonalý pohled, že by se na něj mohl spolehnout a nic by ho nešálilo. Teologická odpověď je jednoduchá. To by život nebyla zdaleka taková napínavá sranda, jako je teď, kdy se mohou dva lidé upřímně hádat o správný názor, protože každý ze svého místa vidí něco úplně jiného a upřímně na tom staví své poznání. To by člověk byl vlastně naprogramován a neměl by právo ani možnost se mýlit. Holt jde tedy v životě o to, nalézt ten ekvant. Připomenul bych pouze, že pokud onen ekvant naleznete, není to nález ve smyslu ustanovení občanského zákoníku o nálezu a nejste tudíž povinni ho odevzdat vlastníku nebo na obecní úřad. Nechejte ho tam, kde je a řekněte o něm jiným. A poznávacím znamením, že nekecáte, bude vaše rozzářená tvář, a vaše proměněné radostné a svobodné srdce. Kdo se jednou podíval na svět z ekvantu, ten už se do té temné jeskyně stínů zpět nikdy nevrátí. To už je na věčné časy, ale tentokrát doopravdy.

Já osobně jsem ten ekvant našel v Bibli.

Z ekvantu (kterým může být i příslušný odstup) vidíte celek, jinak pouze nedefinovatelný a nepochopitelný fragment.

UMĚNÍ KLIDU MYSLI

Marek Zalubil

Nedávno jsem si z knihovny brněnské obce půjčil knihu Umění klidu mysli. Tuto knihu napsal Eduard Tomáš, který je autorem různých knih s duchovní tématikou. S Eduardem Tomášem byl také natočen televizní pořad Paměti mystika, který byl vysílán koncem 90.let. Povídání v každém díle tohoto pořadu začal Eduard Tomáš následujícím citátem: „Není trvalého štěstí v žádném z předmětů světa. Je v nás.“. Je to skutečně tak. Štěstí je v našem vlastním duchovním srdci. Schopnost zklidnit mysl není schopnost, kterou se každý člověk může naučit během relativně krátké doby. Některým lidem může trvat i celé roky, než si plně uvědomí důležitost schopnosti, umět zklidnit svoji mysl. Obzvláště v současné moderní době je schopnost zklidnit mysl velmi potřebná. Jsme ovlivňování nejen velkým množstvím informací, ale také různými stresory různé intenzity. S naší myslí bychom neměli zacházet podobně jako s počítačem, do kterého je možné bez problému kopírovat obrovské množství všelijakých informací.

Existují různá koncentrační a meditační cvičení, pomocí kterých je možné se relativně rychle naučit zklidňovat mysl. Eduard Tomáš v jeho knize popsal např. jednoduché cvičení, jak se lze relativně rychle zbavit negativních myšlenek. Měli bychom být upřímní sami k sobě a hluboce a soustředěně analyzovat svojí povahu, abychom zjistili její nedostatky.

V okamžiku, kdy si uvědomíme, že se do Naší mysli vkrádá strach, hněv nebo nevítaná žádost, jejíhož splnění bychom jednou mohli trpce litovat, můžeme začít zvolna, soustředěně a jemně dýchat, zpomaleně, ale nenásilně. Tím můžeme zmírnit intenzivnost těchto myšlenek. Následně si můžeme do nitra položit otázku - kdo je ten, kdo má tento strach, tuto žádost, tento hněv? Neodpovídejme si však na tuto otázku svým vlastním rozumem. Zaujměme jen tichý, vnitřní tázavý postoj. Následně se tyto myšlenky pozvolna rozplynou a na jejich místě bude klid a mír. Celé cvičení nemusí trvat déle než dvě až tři minuty a můžeme je opakovat, kolikrát chceme. Vědomé dýchání je velmi účinným cvičením, avšak nelze očekávat, že účinek tohoto cvičení nastane ihned. Vědomé dýchání je v sanskrtu nazýváno pránájáma. Cvičení pranájámy má být pravidelné a vytrvalé. Důležitým principem pránájámy je dýchání nosem. Dech se skládá ze tří složek – z vdechu , zadržení dechu a výdechu. Doba výdechu by měla být delší než doba vdechu. Pránájámické dýchání má pozitivní vliv na různé fyziologické funkce, například na srdeční tep nebo na krevní tlak a také na projevy stresu.

Velmi důležitá je schopnost, umět koncentrovat mysl. Schopnost upevnit vůli, usměrnit pozornost na cokoliv, vyloučit rozptylování a schopnost soustředit mysl od vnějšku do nitra, se pozitivně projeví i v době životních problémů. Člověk, který se dovede dobře soustředit, dokáže lépe zvládat nejen různé nepříjemnosti a starosti v životě, ale např. lépe zvládá i stresové situace v silničním provozu při řízení. Koncentrační cvičení můžeme provádět na konkrétní objekty, např. na květiny na zahradě. Při procházce lesem nebo parkem se můžeme koncentrovat např. na jednotlivé stromy. Dění v lese je převážně statické. Stromy se nikam nepohybují, ani keře ani rostliny se nikam nepohybují. Možná odněkud někam přeletí nějaký ptáček. Při procházce lesem je jednodušší se zklidnit, zmírnit stres a také si urovnat myšlenky. Při procházce lesem můžeme být dostatečně vzdáleni od různých podnětů, jako jsou televizní vysílání, působení reklam, internet, ruch města atd. V klidu přírody máme možnost nejen vnímat přirozené zvuky a vůně přírody, ale také se plně soustředit na svoje nitro.

Koncentrovat se lze také na pohyby těla, např. při cvičení sestav tai-chi. Tai-chi je pomalé plynulé cvičení různých sestav, které pochází z Číny. Při tomto cvičení jsou používány různé kruhové pohyby. Člověk provádí různé pohyby současně rukama i nohama a proto je potřebné se

při cvičení maximálně koncentrovat. Toto cvičení bývá nazýváno také meditace v pohybu.

Různá koncentrační nebo meditační cvičení jsou vhodná především pro lidi, kteří se snaží jít duchovní cestou. Avšak i lidé, kteří nejdou duchovní cestou, jsou rovněž intenzivně ovlivněni různými stresory. Měli by si tedy vyčlenit ve svém životě dostatek času na relaxaci, např. na poslech příjemné hudby nebo na určité sportovní aktivity.

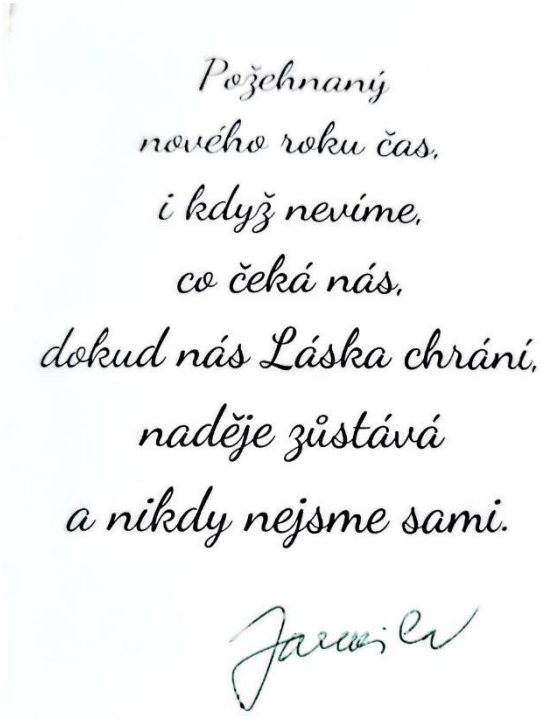

Vzkaz NSČU pro budoucnost

Nejvyšším orgánem NSČU je Sněm, ústřední správní sbor spravuje naši společnost mezi sněmy. Smyslem naší činnosti je zajistit provoz svobodomyslné náboženské společnosti, jejímiž hlavními hodnotami jsou svoboda, rozum a tolerance. Proto naše společnost respektuje následující principy:

1. svoboda svědomí a přesvědčení
2. tolerance a porozumění druhým
3. používání kritického rozumu i v náboženství
4. harmonický rozvoj osobnosti
5. soucítění, rovnost a spravedlnost v mezilidských vztazích
6. respektování hodnoty a důstojnosti každého člověka
7. pomoc druhým a sociální odpovědnost
8. úcta k životu a přírodě
9. demokratický způsob rozhodování

Naše společnost byla registrována v roce 1930 jako Náboženská společnost unitářů československých. V roce 2022 7už máme kus cesty za sebou. Prošli jsme různými obdobími - přes založení Norbertem Čapkem v demokratické a svobodné ČSR, nacistickou totalitu, která dr. Čapka zlikvidovala v koncentračním táboře, krátké nadechnutí po roce 1945 následované dlouhým obdobím komunistické totality, rozděleným na stalinistické období v 50. letech, krátké svodné nadechnutí na jaře 1968 a následnou sovětskou okupaci až do roku 1989. Že naše společnost přečkala toto dlouhé období nesvobody se zpětně jeví jako malý zázrak. Ani situace po roce 1989 pro nás nebyla jednoduchá, trvalo nám dlouho, než jsme se vyrovnali s prudkou změnou vnějších podmínek.

V současnosti je naše společnost navzdory problémům při překonávání nedávné epidemie viru Covid-19 konsolidovaná, hledíme do budoucnosti s mírným optimismem. Správní sbor NSČU se snaží vytvářet podmínky pro pokračování unitářské tradice v České republice.

Zajišťujeme rovné podmínky pro chod našich obcí:

- Brno
- Liberec
- Ostrava
- Praha - českojazyčná obec
- Praha - anglofonní obec
- Plzeň
- Širší společenství (obec sdružující unitáře mimo ostatní centra)
- Teplice

Také se snažíme podporovat rozvoj aktivit naší společnosti jako celku. Jde například o naše interní vzdělávání (tzv. Unitářská akademie), vydávání celounitářského časopisu Tvůrčí Život, nebo o správu knihovny NSČU (kterou postupně katalogizujeme).

Působíme v době individualismu, kdy svobodomyslní lidé často odmítají organizace jako takové, takže hlavním problémem naší současnosti je nedostatek zájmu veřejnosti. V záplavě nejrůznějších duchovních směrů to unitářství nemá snadné. Jsme však přesvědčeni, že unitářský proud má svoje opodstatnění. Naše tradice je v tom, že tradice slepě nenásledujeme, aniž je slepě odmítáme.

Vážení přátelé, Vy, kdo otevíráte tuto časovou kapsli, přejeme Vám především vnitřní, ale i vnější svobodu. Vnější podmínky se mění, avšak ideál zůstává.

HODNĚ ŠTĚSTÍ!!!

2023

Vážení přátelé,

S radostí vám předkládáme toto „Vánoční“ číslo Poutníka. V příštím čísle, tzv. „Novoročním“ se můžete těšit na článek o Ježíšovi a o třech králích z pohledu, jak jej patrně neznáte.

Děkujeme všem, kdo naši obec podporují a přejeme vám do Nového roku požehnání ke zdraví i všemu konání.

Šťastny ať jsou všechny bytosti.

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Áronské požehnání, Genesis 6/23-26

NAŠE NOVÉ SÍDLO

Obec Unitářů v Brně

Milady Horákové 13

602 00 BRNO

Sídlíme v budově Finesta naproti tramvajové zastávce „Náměstí 28. října“, ve druhém podlaží v místnosti 213.

Bankovní spojení
naše číslo účtu zůstává stejné:

1347674359 / 0800
(platné v roce 2022)

Více informací a tipů se dozvíte na facebooku, na stránkách:
www.facebook.com/UnitariaBrno

brno.unitari.net

www.unitaria.cz

Můžete nám také napsat na mailovou adresu:

unitaria.brno@seznam.cz

Nebo navštívit blog unitářských duchovních:
pospolu.unitaria.cz

Vydává Obec unitářů v Brně.
Redakční rada:
Rev. Mgr. Jarmila Plotěná, Bc. Daniel Novotný, Ing. Pavel Sedlák

Internetové vydání.